

FÖRORD

Nu när luften har gått ur IT-bubblan är det lättare att se hur informationsteknologin innebär en verklig samhällsrevolution. IT-revolutionen förändrar villkoren för näringsliv, samhälle och vardagsliv, för tillverkningsindustri och medier, för världspolitik och handelspolitik, för försvaret och skolan, för sjukvården och kommunpolitiken. Var du än befinner dig, i samhället och i livet, måste du idag räkna med att villkoren för din verksamhet och ditt vardagsliv förändras. För att handla förnuftigt idag, måste du veta hur samhället ser ut i morgon.

I den här boken ger jag en beskrivning av det nya samhälle, dominerat av marknaden, som nu växer fram. Jag visar hur det får sin form av informationsteknologin. Med bara en smula insikt i hur tekniken styr samhällsutvecklingen är det tämligen enkelt att se de stora dragen i den pågående förändringen. Men min beskrivning av framtidens samhälle är en prognos. Den gäller bara om vi fortsätter som förut och låter tekniken styra, om vi inte själva tar makten över tekniken. Samhället förändras nu snabbt och just i förändringen har vi alla större möjligheter än vanligt att påverka samhällets utformning.

Mitt eget intresse för tekniken växer ur fascination, irritation och missnöje. Fascination inför teknikens kraft som samhällsförändrare, informationsteknologins rikedom och entusiasmen hos alla de pionjärer och entreprenörer som driver teknikutvecklingen. Irritation över svåransvänd och illa utformad teknik och över att så få beslutsfattare vågar inse teknikens möjligheter. Missnöje med den okunnighet och lättja som gör att vi inte med tekniken förmår skapa ett mycket bättre samhälle och att vi låter tekniken använda oss som verktyg när den förändrar samhället, i stället för tvärtom.

I grunden är det en paradox som irriterar mig. Ju mer fantastisk den moderna tekniken blir, desto mer lika aporna blir vi människor. Och ändå är tekniken skapad av oss. Det moderna samhällets utveckling beskrivs väl i Bond-filmerna: Människor

jagar varandra, brottas och slår varandra på käften i allt mer tekniskt sofistikerade miljöer.

Den här boken har vuxit fram ur min verksamhet som föredragshållare. När jag hållit föredrag om IT-revolutionen, näringslivets förändring, det nya ledarskapet, framtidens skola, det framtida samhället, har jag ofta fått frågan: ”Har du inte skrivit någon bok om detta du pratar om?” På samma sätt som mina föredrag lockar åhörare från samhällets alla hörn hoppas jag att boken ska vinna läsare av vitt skilda slag: ledare i näringsliv och offentlig förvaltning, politiker, konsulter, forskare, tidningsfolk, bibliotekarier, lärare, läkare, IT-expert, bankfolk, studenter, och så vidare. Det jag inte hinner säga på en timme eller två finns lite mer utförligt presenterat här. Boken spänner över alla samhällsområden och det innebär att den inte alltid kan få med alla intressanta detaljer. Men om du vill höra mer om något område kan du ju alltid kontakta författaren.

Jag har många att tacka för idéerna i den här boken, inte minst forskarkolleger, studenter och alla dem som ifrågasatt mina föredrag, men jag vill särskilt tacka Barbro Atlestam och Arne Filipsson som läst och kommenterat manus i en tidigare version.

Stockholm i maj 2003

Bo Dahlbom
dahlbom@siti.se
www.viktoria.se/dahlbom